

Чырвоная армія ня ставіць перад сабою заваёўчых мэтай

На радыё з перадавой «Правды»

«Правда» у перадавы «Да тыдня абароны», які будзе праводзіцца з 15-га па 22-га ліпеня, піша:

«Перад партарганізацыямі і іх агітатарамі ў «тыдзень абароны» ставяцца задачы шырокага раслуцтва сучаснага міжнароднага і ўнутранага становішча СССР, пашырэння чарговых задач сацыялістычнага будаўніцтва, рашучага рассялення правакацыйных чужых аб неасуднай блізкасці вайны, аб авароце у сувязі з гэтым, да эканамічнай палітыкі вясення камунізму (гвалтоўнае адабранне хлебных лішкаў і г. д.).

У процівагу правакацыйна-кулацкай агітацыі на гэтых тэмах неабходна дакладнае азнамленне сялянства, як з сапраўдным міжнародным становішчам, так і з сутнасцю і мэтай палітыкі партыі і саветскай улады ў сельскай гаспадарцы.

Чырвоная армія—адзіная армія ў свеце, якая ня ставіць перад сабой заваёўчых мэтай, якая ня служыць ніякому імперыялізму. Якія-бы паклёны ні рабіла міжнародная буржуазія і не лёкаі, рабочыя ўсіх краін ведаюць, што мэты і сэнс існавання Чырвонай арміі заключаюцца ў абароне заваёў пралетарскай рэвалюцыі ў СССР.

У «тыдзень абароны» мы, узмацняючы магутнасць Чырвонай арміі, узмацняючы ідэі міжнароднай салідарнасці сярод рабочых, яшчэ і яшчэ раз надкрэслім перад усім святлам абарончыя мэты нашых узбройваных.

Саветскі Саюз, змагаючыся за мір, неаднакроць і рашуча выступаў з прапановамі поўнага ўсеагульнага разбраення. Капіталістычныя ўрады, драпежніцкія на сваёй прыгодзе не хацелі і ня хочуць прыняць саветскай праграмы поўнага разбраення. Яны паранейшаму будуць браніцца, танкі, газавыя заводы, самалёты—«звышчыцелі». Яны ўзбройваюцца і адзі супроць другога і чаго ня скрывае сусветная буржуазія—супроць Саветскага Саюза.

Дык, няхай-жа яны не наракаюць на рабочыя і сялян СССР за тое, што гэтыя рабочыя і сяляне, стаючы на варце сваіх здабытых крывёю заваёў, на варце мірнага будаўніцтва сацыялізму—узмацняюць бальную магутнасць сваёй слаўнай Чырвонай арміі, якая гатова стаць сялянню на абарону Саветскага Саюза у выпадку наступлення імперыялістых.

ЛЕТНЯЯ НОЧ У ЭўРОПЕ

ЗАМЕЖНЫЕ ГУМАР.

Мансім Горкі ў Маскве. У ПАНСКОЙ ПОЛЬШЧЫ Арышты ўкраінскіх сялян

ВАРШАВА, 26. У звязку з нядаўнімі замахам на цягнік, што ішоў з Ковелю ва Уладзімер-Валынскі, у ваколіцах Ковелю арыштавана 40 сялян, пібы, членаў левага сельпробу. У арыштаваных, нібы, знойдзена зброя і нелегальная літаратура. Як паведамляюць з Брэст-Літоўску, паліцыя арыштавана 12 ўкраінскіх сялян па абвінавачанні ў нелегальнай дзейнасці «па даручэнні камуністычных арганізацый».

ПАДАЗРОНЫ ВІЗІТ

ВАРШАВА, 26. Учора выехал у Парыж намеснік начальніка польскага генеральнага штабу Кутымба, загадчык асістым бюро галоўнага інспектарату арміі, палкоўнік Ганспроўскі і палкоўнік Вяліва-Дунаіўскі. Палкоўнік Ганспроўскі—адзін з бліжэйшых супрацоўнікаў Пілсудкага. Паведамляюць, што яны будуць асаблі перагаворы з французскімі асістымі ўладамі. Данушчанюць, што гэтыя перагаворы з'яўляюцца працягам перагавораў польскага генеральнага штабу з прадстаўнікамі румынскага камандавання, якія п'ядаўна мелі месца ў Варшаве.

СУПРОЦЬ ПЛЫНІ

Двое левых дэячоў англійскага рабочага руху, старшыня гэтак званай незалежнай рабочай партыі Мэкстон і добра вядомы нам сакратар прафсаюзу гарнізоў Кук, зрабілі першую, пакуль што яшчэ ня досыць сьмелую, але адкрытую спробу пайсці супроць плыні. Яны выступілі з пратэстам супроць генеральнага сацыял-здрадніцкага кіраўніцтва, якое сваімі парпаведзямі «міру ў прамысловасці», разкладае рабочы рух Англіі.

Заявіўшы такі пратэст, Мэкстон і Кук, аднак не адважыліся зрабіць з яго ўсіх вывадаў і спыніліся на палове дарогі. У выданай імпр адозьве да англійскіх рабочых, ніводным гукам не ўспамінаецца аб адзінай рэвалюцыйнай сіле, якая выдэ барацьбу супроць макданальдаўшчыны—аб камуністычнай партыі Англіі. Замест таго, каб далучыцца да гэтай сілы і заклікаць перадавы, палявушы ў апошні час, пралетарскія ўлады, стаць пад яе кіраўніцтва, аўтары адозьвы заарпапанавалі толькі абгаварыць на мітынгх і канферэнцыях—згодны ці нягодні англійскія рабочыя са здрадніцкай палітыкай «правадпроў» макданальдаўскага і томсаўскага паньбу. Такім чынам, Мэкстон і Кук апазліся ў стане людзей, якія, адарваўшыся ад аднаго берагу, ня прысталі да другога.

Тым ня менш іх выступленне пры ўсёй зго пазавінасць і няскончанасць зрабіла на сацыял-дэмакратычную публіку і разам на яе капіталістычных гаспадароў уражанне выбухнуўшай бомбы. У шуме ад выбуху гэтай бомбы,

ЗДРАДНІКІ З ГЕНРАДЫ

ЛЕНДАН, 27. Сёння адбылося надзвычайнае пасяджэнне генеральнай рады англійскіх прафсаюзаў, на якім абгаворвалася прапа, гэтак званай канферэнцыі Монда (г. эл. вынікі перагавораў прадстаўнікоў генеральнае рады з групамі прамыслоўцаў на чале з Мондам на пытанні аб «міру ў прамысловасці»).

Генрада 18 галасамі супроць 4 адобрыла даклад падкамісіі, якая рэкамендавала стварыць сталую нацыянальную прамысловую раду. У гэтай радзе якая павінна дзейнічаць, як «выключна добраахотная» прымырцельная арганізацыя на пытаньнях прамысловага характару, павінны быць прадстаўлены прадпрыемцы і прафсаюзы: прадпрыемцы прадстаўнікамі, пазначанымі нацыянальнай канферэнцыяй прадпрыемцаў і федэрацыяй брытанскай прамысловасці, а прафсаюзы—генеральнаю радой ў поўным складзе.

Старшыня генрады Джордж Хікс унёс рэзалюцыю, у якой значаюцца, што перагаворы з групай Монда з'яўляюцца блызніковымі і павінны быць спынены.

У рэзалюцыі, аднак, выказваецца гатоўнасць сустрацца з прадстаўнікамі прадпрыемцаў і абгаварыць на пытаньнях прамысловага характару. Кук падтрымаў рэзалюцыю, але ў выніку галасавання, рэзалюцыя была адхілена 15 галасамі супроць 6.

У інтэрв'ю з карэспандэнтам ТАСС Кук наконт галасавання заявіў: «З прычыны лёгкага разыходжання думак у генрадзе я патрабу, каб на гэтым пытанні быў праведзены рэфэрэндум сярод перадавой масы рабочых».

як ён ня глухі, англійская буржуазія разам з сваёй челядзьдэю пачула адбыты водук гэтай перасоўкі, таго павароту налева, які зараз усё шырэй ахапляе рабочыя масы. Вось чаму ў бяспільнай злосьці супроць палявения мас, якое ідзе поўным ходам, цвёрдалобія вяртаўнікі капіталу, іх падручных, з асяродзішча генрадаўцаў і макданальдаўцаў, так абурніліся на Мэкстона і Кука. Друж цвёрдалобых называе іх адозьву «бунтам левых». Міністар Біркенхэд афарбаваў яе яшчэ мацней—«злашчодным і налым мецяжом супроць разумных і патрыятычна-настроеных лідэраў рабочага руху».

Зраумела, гэтыя «зраумныя і патрыятычна-настроеныя лідэры» пусьцяць цяпер у ход усю сваю машыну, каб паралізаваць нават тую невялікую сілу, якую можа мець выступленне Мэкстона і Кука. Апарат рабочай партыі і прафсаюзнае верхавіна пастараліцца заспакоіць сваіх капіталістычных уладароў, заверыць іх у тым, што ўсё абстаці добра, што нечаканна «бунт левых» усяго толькі «буза» з боку паасобных адзінак, якіх варта толькі вышыбіць з рабочай партыі—і ўсё будзе ў парадку.

Мы ні на мінуто не сумняваемся, што над такім супакоем сацыял-здраднікамі іх буржуазнага начальства і над такім іх самаздавальненнем рэвалюцыйны рух пралетарскіх мас Англіі жорстка пасмяецца. Ён правіць сябе пад кіраўніцтвам і ў больш масавых дзеяннях, чым выступленне Мэкстона і Кука.

ШТРЕЗЭМАН.—Гоп-ля! Яшчэ скокні ўправа.

Заява Сафарова, Вардзіна і Наумова

МАСКВА, 25. У «Правде» надрукавана заява Сафарова, Вардзіна і Наумова ў ЦКК УсеНП(б).

У заяве гэтай, між іншым, гаворыцца:

«Згодна патрабаванню XV з'езду мы знімаем свае подпісы пад пляформам 13, пад заяваю 83, і заўяляем аб сваім ідэйным і арганізацыйных разбровенні, прызнаем сваё памылкаю фракцыяна-фальшывы адносіны да партыйнага кіраўніцтва ў асобе ЦК партыі, якая вырасла з надзвычайнага абастраення ўнутрыпартыйнай барацьбы, лічым бязумоўна няправільнымі, усё спробы звароту да беспартыйных у сувязі з унутрыпартыйнымі разгалоссямі, прызнаем, што наша фракцыяная дзейнасць у радэх УсеНП(б) і Камінтэрну штурхнула паасобныя групы апазыцыі на шлях, які аб'ектыўна вядзе да другой партыі.

Адозва ЦК ад 3-га чэрвеня,—гаворыцца далей у заяве,—ісьць баявы загад аб мабілізацыі ўсіх бальшавіцкіх, пралетарскіх сіл для барацьбы з удесяцяроннай энэргіяй за справу Леніна. На момант стаяць з боку ад барацьбы ў імя перамогі справы, за якую два дзесяці год змагаліся ў радэх партыі. Просім ЦКК аднавіць нас у правах членаў нашай бальшавіцкай партыі і тым даць нам магчымасць выканаць свой абавязак салдат пралетарскай рэвалюцыі».

хнішчаны да месцазнахаджання групы Нобіле з паўаруйнаванай гандолью. Пэтым трып Помеллы быў пахаваны з гонарам. Гаспаля чаргоў прыздной гандоль дырыжабль зноў падняўся на невялікую вышыню і быў аднесены ветрам у бок. Затым група Нобіле ўбачыла прыблізна на адлегласці 10 кіліметраў слуп дыму, які, па думцы Нобіле, можна растлумачыць пажарам рэзервуару з бензынам. Па думцы Нобіле, групу інжынэра Алессан, якая адарвалася, трэба шукаць у раёне не далей 50 кіліметраў ад месца катастрофы.

Дагэтуль няма вестак аб групе Марыяно, якая накіравалася на пошукі зямлі. Гэтая група перад адыходам была забяспечана харчам прыблізна на два тыдні. У групы маюцца інструменты для вызначэння адлегласці і зімовае вопратка. Палатні і зброі ў групы Марыяно няма. У момант адыходу групы Марыяно прыймае радзё-станцыя непрацавала. З гэтае прычыны група Марыяно і ня ведала, што «Італію» шукаюць дэпаможныя экспедыцыі. Перадаточная станцыя таксама не працавала, і ўдзелчыкі экспедыцыі ня лічылі тады, што будзе магчымасць яе правіраць.

ОСЛО. Як паведамляе нарвэскае тэлеграфнае агэнцтва, групу Нобіле, а таксама лейтэнанта Лундборга можна будзе забраць не раней, чым праз тры-чатыры тыдні. Ёсьць надзея, што ледзяное поле, на якім яны знаходзяцца, дасць трэшчыны, што дазволіць гідра-самалётам знізіцца на стварыўшыся такім чынам палыняню.

Група Нобіле забяспечана харчам на месяц. Надзея знайсці групу Марыяна з кожным днём памяншаецца, бо разьведаныя палёты зроблены ўсюды, дзе гэтая група магла-б знаходзіцца. Група Марыяна была забяспечана харчам толькі па 21-га чэрвеня.

МАСКВА, 26. «Красін», перайшоў ужо палярны круг і ідзе проста да паўночных берагоў Шпіцбэргена. Начальніку экспедыцыі праф. Самайловічу дадзена заданьне ўжыць усё меры да адшукання Амундсэна і яго таварышоў.

Лётніку Бабушкіну на «Ма-

лудзі» і «Сьвяданьні да месцазнахаджання групы Нобіле да вышэйшых сільнілі в мятно выйузелныя Амундсэна, ЦК, магчыма, пацярпеў аварыю іменна ў гэтым раёне (паміж выспамі Надежды і Вайта).

ЛЕНІНГРАД. Паводле вестак, якія атрымалі гідраграфічным кіраўніцтвам, «Малыгін» ня мае магчымасці пасоўвацца наперад з прычыны густых туманаў і адуцнасьці ветра.

ЛЕДАКОЛ «МАЛЫГІН», 26. Сёння будзе скончана замена матору на самалёце Бабушкіна. Каб прыбыць у раён аварыі «Італіі», Бабушкіну прыдзецца зрабіць 1.500 кіліметраў і сем пасадак. У прамажынай базе, на выспе караля Карла, арганізацыя часовае склад гаручых матэрыялаў на 6 летных адзінак.

Аб часе вылету нашага самалёту начальнік экспедыцыі т. Віза паведаміць «Тыта ды-Міламо».

Лес Амундсэна да гэтага часу не вядомы. На паўднёвай частцы Шпіцбэргена яго паста ня бачыў. Данамога Амундсэну надзвычайна ўскладняецца з прычыны надта жэсткага рыдмусу дзельня іа радзёстанцыі: яна дзейнічае толькі на 100 кіліметраў. Да гэтага часу «Малыгін» сільна лаў Амундсэна ня чуў.

Начное радыё Адстаўка польскага ўраду

Пілсудскі і Бартэль начале новага ўраду

ВАРШАВА, 27. Урад Пілсудскага падаўся ў адстаўку. Прэзыдэнт прыняў адстаўку і падпісаў дэкрэт аб прызначэнні новага ўраду пад старшынствам Бартэля. Пілсудскі ў новым урадзе захоўвае пасаду вайскавога міністра і генерал-інспектара арміі. Міністрам асьветы і веравызнаньня прызначаны Сьвітальскі, міністрам шляхоў зносін—інжынэр Кюн. З старога складу ўраду выбылі—міністар асьветы і веравызнаньня Дабруцкі і шляхоў зносін Рамоцкі. Рэканструкцыя ўраду выклікала ў Варшаве сэнсацыю. Яшчэ сёння раніцою орган пілсудскага «Глос Прауды» з абурэньнем адмаўляў усякую рэканструкцыю і называў гэтыя чуткі «плёткамі».

Паўднёўцы наступаюць на Мукдэн Кіраўніцтва Манголіяй перайходзіць у рукі Нанкіна

ШАНХАЙ, 26. Па зьвестках «Норд Чайна Дэйлі Ньос», покуль Чжан Сюэ-лян (сын Чжан Цзо-ліна новы галоўнакамандуючы мукдэнскімі войскамі) ужо мае меры да дасягнення згоды з паўднёўцамі, іжмуцься забяспечыць сваю ўладу ў Манчжурыі, войскі Бай Цзун-чы пасоўваюцца на поўнач на лініі Шэкіп-Мукдэнскай чы. 8-ая армія Ён Сі-шана адначасова наступасць ў напрамку да Жэголу.

Паводле вестак газэт, у некаторых колах існуе перакананьне, што Чжан Сюэ-лян, не пратрымаўшы і аднаго месца ў Манчжурыі, якім-бы сылятам ён і прыкрасаўся».

Згодна праекту, кіраўніцтва Манголіяй пераходзіць у рукі нанкінскага ўраду. Багатыя мангольскія князі адмаўляюцца ад свайго тытулу і ствараюць урад унутраной Манголіі а месцазнахаджэньнем у Далайоры. Члены сям'яў багатых князёў, пасыла адмыны князьянкіх тытулаў, карыстаюцца тымі-ж самымі правамі, што і кітайскія грамадзяне. Манголія ахоўваецца арміяй нанкінскага ўраду. Згода прагуджэлава падняцьце над Манголіяй гаміда-наўскага сьцягу.

Супроць апашленьня лезунгу самакрытыкі

І. СТАЛІН

Самакрытыка патрэбна не для паслабленьня кіраўніцтва а для яго ўзмацнення, для таго, каб абярнуць яго з кіраўніцтва папяровага, мала аўтарытэтнага ў кіраўніцтва жывае, сапраўды аўтарытэтнае. Але ёсць і іншага роду «самакрытыка», якая вядзе да разбурання партыйнасці, паслабленьня савецкай улады і нашага будаўніцтва, развалу гаспадарчых кадраў, разбурэння рабочае клясы, балбатні перараджэння. Да такой іменна «самакрытыкі» заклікала нас учора традзіцыйная апазіцыя. Няма чаго гаварыць, што партыя ня мае нічога агульнага з такою «самакрытыкай». Няма чаго гаварыць, што партыя будзе змагацца супроць такой «самакрытыкі» ўсімі сіламі, усімі сродкамі. Трэба строга адрозніваць паміж гэтай чужою для нас антыбальшавіцкай «самакрытыкай» і паміж нашай бальшавіцкаю самакрытыкай, якая мае на мэце насаджэнне партыйнасці, умацаванне савецкай улады, паліпшэнне нашага будаўніцтва, ўзмацненне нашых гаспадарчых кадраў, узброенне рабочае клясы.

Кампанія па ўзмацненні самакрытыкі пачалася ў нас усяго толькі некалькі месяцаў назад. У нас няма яшчэ даных, неабходных, каб падагуліць першыя вынікі кампаніі. Аднак, ужо цяпер можна сказаць, што кампанія пачынае даваць свае добрыя вынікі. Нельга адмаўляць, што хваля самакрытыкі пачынае расці, шырыцца, захапляючы ўсё больш шырокія пласты рабочае клясы, уцягваючы іх у справу сацыялістычнага будаўніцтва. Аб гэтым гавораць хоць-бы такія факты, як ажыццеленыя вытворчыя нарады і часовыя кантрольныя камісіі. Праўда, усё яшчэ маюцца спробы палажыць пад сукно ўгрунтаваныя і правяраныя ўказаныя вытворчыя нарады і часовыя кантрольныя камісіі, супроць чаго неабходна самая рашучая барацьба, бо такія спробы маюць на мэце адбіць у рабочых ахвоту да самакрытыкі. Але наўрад ці ёсць падстава сумнявацца ў тым, што падобныя бюракратычныя спробы будуць змыты дагэту ўзрастаючай хваляю самакрытыкі. Нельга адмаўляць таго, што ў выніку самакрытыкі нашыя гаспадарчыя кадры пачынаюць падняцца, становяцца больш пільнымі, пачынаюць падыходзіць больш сур'ёзна да пытанняў кіраўніцтва гаспарадаю, а нашы партыйныя, савецкія, прафесійна-навуковыя і ўсялякія іншыя кадры становяцца больш чуйнымі да запатрабаванняў мас. Праўда, нельга лічыць, што ўнутрыпартыйная і наогул рабочая дэмакратыя ўжо праведзена поўнасцю ў масавых арганізацыях рабочае клясы. Але няма падстава сумнявацца ў тым, што гэта справа будзе пасунута ўперад далейшым разгортваннем кампаніі. Нельга адмаўляць таго, што ў выніку самакрытыкі наш друк стаў больш жывым і жывацёвым, а ўласна, што атрады нашых газетных працаўнікоў, як рабселькоры і арганізацыі, пачынаюць ужо абарачацца ў сур'ёзную палітычную сілу. Праўда, наш друк усё яшчэ, часам, сыхілае на верхні і далей, ён

яшчэ не навучыўся пераходзіць ад часоных крытычных заўваг да больш глыбокай крытыкі, а ад глыбокай крытыкі, да падагулення вынікаў крытыкі да выяўлення, якія дасягненні зроблены ў галіне нашага будаўніцтва ў выніку крытыкі. Але наўрад ці можна сумнявацца ў тым, што гэта справа будзе пасунута наперад ходам далейшай кампаніі. Неабходна, аднак, адзначыць пачаткі гэтых плюсамі і мінусамі шасці кампаніі. Гутарка ідзе аб тых скажэннях лезунгу самакрытыкі, якія маюць месца ўжо зараз, на пачатку кампаніі, якія ствараюць небяспечную апаганення самакрытыкі, калі ня даць ім адпору зараз-жа. 1) Неабходна перш за ўсё адзначыць, што ў радзе органаў друку намясцілася тэндэнцыя перавесці кампанію з глыбокай крытыкі на паверхнявую будаўніцтва на глебу рэкламных выкрываў супроць крайнасцей асабістага жыцця. Гэта можа здацца непраўдападобным. Але гэта, нажаль, факт. Вазьмем, напрыклад, газету «Власть труда», орган Іркуцкага акругома і акрыўканкому (№ 128). Вы вядзеце там цэлую старонку, размалёваную рэкламнымі «леаўгамі». «Настрымаць палавога жыцця», «адначаркне цягне за сабой другую», «уласны домік любіць уласную кароўку», «бандыты па двухспальным ложку», «стрэл, які ня выбухнуў» і г. д.

Затытаньне, што можа быць агульнага паміж гэтымі «крытычнымі» выкрывамі, вартымі «буржоўкі» і паміж «леаўгамі», «адначаркне цягне за сабой другую», «уласны домік любіць уласную кароўку», «бандыты па двухспальным ложку», «стрэл, які ня выбухнуў» і г. д.

2) Неабходна далей адзначыць, што нават тыя органы друку, якія наогул гавораць, не забавулены ўмення правільна крытыкаваць, нават яны абізваюцца іншы раз, абарачаючы крытыку для крытыкі, у крытыку—спорт, які б'е на сэнсацыю. Узьць, напрыклад, «Комсомольскую Правду». Усім вядомы заслугі «Комсомольской Правды» ў справе разгортвання самакрытыкі. Але вазьмем апошнія нумары гэтай газеты і прагледзьце «крытыку» кіраўнікоў УсеЦПО і цэлы рад недапушчальных карыкатур на гэту тэму. Затытаньне, каму патрэбна такая «крытыка» і што можа яна даць, акрамя кампраматаў лезунгу самакрытыкі? Для чаго патрэбна была такая «крытыка» калі, зразумела, мець на ўвазе інтарэсы нашага сацыялістычнага будаўніцтва, а ня ганюць сэнсацыю, разлічаную на тое, каб даць абывателю пасмяяцца? Зразумела, для самакрытыкі патрэбны ўсе роды зброі, у тым ліку і «легкая кавалерыя».

3) Неабходна, нарэшце, адзначыць пэўны ўхіл цэлага раду нашых арміяў і флотаў да самакрытыкі.

чае клясы. Гэта факт, што некаторыя мясцовыя арганізацыі на Украіне і ў Цэнтральнай Расіі ўзьялі простае цэаванне супроць нашых лепшых гаспадарнікаў, уся віна якіх складаецца з таго, што яны не гарантаваны ад памылак на ўсе 100%. Як-жа інакш зразумець пастановы мясцовых арганізацый аб зняцці з пастой гэтых гаспадарнікаў, пастановы, якія ня маюць ніякай абавязковай сілы, але аўным чынам разлічаны на тое, каб дыскрэдытаваць іх. Як-жа інакш зразумець, што крытыкаваць крытыкуюць а адказваць на крытыку не даюць гаспадарнікам? З якога гэта часу «шэмякін суд» пачаў выдаваць у нас за самакрытыку? Зразумела, мы ня можам патрабаваць, каб крытыка была правільнай на ўсе 100%. Калі крытыка ідзе знізу, мы не павінны пагарджаць нават такой крытыкай, якая зьяўляецца правільнай толькі на 5-10 процантаў. Усё гэта правільна. Але хіба з гэтага вынікае, што мы павінны патрабаваць ад гаспадарнікаў гарантыі ад памылак на ўсе 100%? Хіба ёсць на свеце людзі, гарантаваны ад памылак на ўсе 100 процантаў. Хіба цяжка зразумець, што на выхаванне гаспадарчых кадраў патрэбны гады і гады, што адносіны да гаспадарнікаў павінны быць у нас самыя беражлівыя і клапацівыя? Хіба цяжка зразумець, што самакрытыка патрэбна нам не для цэавання гаспадарчых кадраў, а для іх паліпшэння і ўзмацнення?

Крытыкуюць недахопы нашага будаўніцтва, але не апганяваюць лезунг самакрытыкі і не перарабляюць яго ў зброю рэкламных пртыкаванняў на тэму: «Бандыты двухспальнага ложку», «Стрэл, які ня выбухнуў» і г. д.

Крытыкуюць недахопы нашага будаўніцтва, але не дыскрэдытуюць лезунг самакрытыкі і не перарабляюць яго ў кухню для гатавання таных сэнсацый.

Крытыкуюць недахопы нашага будаўніцтва, але не скажыце лезунгу самакрытыкі і не перарабляюць яго ў зброю цэавання нашых гаспадарчых і ўсялякіх іншых працаўнікоў.

І галоўнае: не падменьвайце масавую крытыку знізу крытычнай траскатнёй зверху, дайце мільённым масам рабочае клясы ўцягнуцца ў справу і праявіць сваю творчую ініцыятыву ў справе выпраўлення нашых недахопаў, у справе паліпшэння нашага будаўніцтва.

І. СТАЛІН.

ЗАБАСТОВАЧНАЯ ХВАЛЯ ў АўСТРЫІ

У Аўстрыі пракацілася хваля забастовак, якая ахапіла рад галін прамысловасці.

Пасля амаль трохгадовага перыяду ў краіноў пачаўся ўзмоцнены рух за ўзьянне зарплат. Краўды дабіліся павялічэння зарплат у сярэднім на 6-8 проц. Далей, на асобных прадпрыемствах рабочым удалося дамагчыся паліпшэння калектыўных дагавораў. У радзе прадпрыемстваў перагаворы аб калектыўных дагаворах яшчэ не закончыліся.

Наспявае канфлікт у пекараў. Гэтымі днямі ў Вене адбылася краёвая канфэрэнцыя пекараў, на якой абмяркоўвалася распараджэнне кіраўніка ніжня-аўстрыйскага ўраду Бурэша аб тым, каб рабочыя выходзілі на работу а 4-й гадз. раніцы. Распараджэнне гэта лўна неваканнае. Бурэш выдаў сваё распараджэнне бяз ведама рабочай камары і прафсаюзу. З радам прадпрыемцаў савоз харчавікоў заключыў калектыўны дагаворы, па якіх работа пачынаецца не а 4-й, а а 5-й гадз. раніцы. У зьвязку з распараджэннем, дэлегацыя пекараў, на чале з прадстаўніком прафсаюзу харчавікоў, наведла міністра працы Рона, які заявіў, што ня можа ўмешвацца ў кампэтэнцыі правінцыяльнага ўраду. Савоз харчавікоў зазначыў, што рабочыя гатовы да рашучага адпору.

5-га чэрвеня рабочыя пры павільнай печы машына-будаўнічага заводу Ваагнэр-Біро абвясцілі забастоўку, дамагаючыся павялічэння зарплат. Завод атрымаў тэрміновыя запасы, і адміністрацыя стараецца ўсімі мерамі сарваць забастоўку. Яна паслала на работу штрэйкбрэхраў з другіх заводаў гэі-жа фірмы. Бастуючыя рабочыя пастанавілі пачакаць некалькі дзён, а потым прыняць меры супроць штрэйкбрэхэрства.

14-га чэрвеня будаўнічыя рабочыя Леобэна і ваколцы (Штырыя) абвясцілі забастоўку. У перагаворах,

РУМУНСКІЯ ФОКУСЫ-ПОКУСЫ

Румынскі ўрадавы друк наведвае аб «выкрыцці новай камуністычнай змовы». Між тым, выяўляецца, што паліцыя не знайшла пры арышце дзельчоў унітарных прафсаюзаў ніякіх дакументаў, апрача статуту легальнага «бухарэскага камітэту дапамогі рабочым».

Завілі муху і...

Зрабілі сланя.

яшчэ перад забастоўкаю, рабочыя патрабавалі павышэння зарплаты на 15 проц. потым пашлі на ўступкі і згадзіліся на 10 проц., але прадпрыемцы запрапашавалі 3 проц. і пі на якія далейшыя ўступкі не пайшлі, што і прымусіла рабочых абвясціць забастоўку.

7-га чэрвеня рабочыя фабрыкі кансэрваў фірмы Эйлер у Энцэнздорфе (каля Вены) зьявіліся да адміністрацыі з прапановаю пачаць перагаворы аб змене калектыўнага дагавору. Рабочыя ўнеслі рад прыпчыновых патрабаванняў. Але прадпрыемцы ўсе гэтыя патрабаванні адхілілі, што прымусіла рабочых абвясціць 12-га чэрвеня забастоўку.

На згодзе з аб'яднаньнем сталёвых прадпрыемстваў пасля спы-

нення забастоўкі ў Гітэнбэргу на прадпрыемствах «Альпіне-Монтане» павінны былі пачацца перагаворы аб павялічэнні зарплаты на асобных прадпрыемствах. Рабочыя «Фейтшэр Магнэітвэрке» перадалі патрабаванне аб павялічэнні зарплаты яшчэ задоўга да забастоўкі ў прадпрыемствах «Альпіне-Монтане». Праўленне яшчэ некалькі тыдзень таму назад абяцала пачаць перагаворы. 14-га чэрвеня ў Леобэне адбылася нарада прадстаўнікоў фірмы, савозу горнарабочых і заўкому. Прадстаўнік фірмы заявіў, што аб павялічэнні зарплаты цяпер ня можа быць і гутаркі. Перагаворы былі прыпынены, і рабочыя абвясцілі 15-га чэрвеня забастоўку.

Забастоўка дактароў саюзнай бальнічнай касы дзяржслужачых і чыгуначнікаў ня спыняецца.

Абгаварэнне адозвы ЦК УсеКП(б)

Абгаварэнне адозвы ЦК УсеКП(б) аб самакрытыцы на адкрытых сходках ячэек працягваецца. Учора ў Гарадзкім раёне абгаварэнне адозвы ЦК УсеКП(б) адбылася на пэўнай частцы арганізацый.

ЦК заяўляе, што задачы рэканструкцыйнага перыяду ня могуць быць вырашаны бяз самага аьмелага, самага рашучага, самага паслядоўнага ўцягнення мас у справу сацыялістычнага будаўніцтва, праверкі і кантролю з боку гэтых мільённых мас усяго апарату, яго прыгоднага і неапаганнага.

Але хіба-жа з гэтага вынікае, што лёгкая кавалерыя павінна стаць лёгкадумнай кавалерыяй?

Неабходна, нарэшце, адзначыць пэўны ўхіл цэлага раду нашых арміяў і флотаў да самакрытыкі.

ПРАЦЭС ШАХЦІНСКІХ ШКОДНІКАЎ

Рабіновіч прыціснуты да сьцяны

МАСКВА, 26. На ранішнім пасяджэньні шахцінскага працэсу 26-га чэрвеня працягваецца допыт падсуднага Рабіновіча.

На запытаньне, ці быў Рабіновіч зьвязаны з Дваржаччыкам, апошні адказвае адмоўна. Гэта адзедца непраўдападобным, паколькі ў справе ёсьць простае паказаньне Буднага, які асабіста перадаў Рабіновічу ліст ад Дваржаччыка. Рабіновіч адхіляе і сваю прыналежнасьць да контр-рэвалюцыйнай арганізацыі.

На просьбе дзяржаўнага абвінавачнага, Рабіновічу наладжваецца радочных ставак з падсуднымі, якія яго удачаюць. Выклікаецца Кржыжанюўскі. Кржыжанюўскі фактаў янае. Кржыжанюўскага зьявіліе Казарынаў.

— Калі мяне ўцягнулі ў арганізацыю, то першым прозьвішчам, якое было мне названа, — было прозьвішча Рабіновіча. Бачыў Казарынаў Рабіновіча і на гэтай нарадзе шкодніцкай арганізацыі, якая адбывалася 25-га чэрвеня 1925 г. На нарадзе гэтай абгаворвалася пытаньне аб стварэньні праектнага бюро, старшынёю якога намачаўся Матаў. Адначасова ішла гутарка аб тым, што трэба ўзяць у свае рукі новае капальнянае будаўніцтва.

Рабіновіч адхіляе свой удзел у гэтай нарадзе.

Выклікаецца Матаў. Матаў пацьвярджае паказаньні Казарынава. Народа, аб якой ён гаворыць, сапраўды мела месца, і на ёй Рабіновіч прысутнічаў. На гэтай нарадзе сапраўды была высуцнута яго кандыдатура ў старшыню праектнага бюро. Рабіновіч проці гэтага ня супярэчыў. Матаў таксама зазначае, што яму было вядома аб тым, што Рабіновіч уваходзіць у склад маскоўскага цэнтру.

Данягваецца Братаноўскі. Братаноўскі намятуе аб дзвюх нарадах — у 1925 і ў 1926 годках, на якіх прысутнічаў і Рабіновіч. Першая з іх — тая самая нарада, аб якой гаварыў ужо Казарынаў, а на другой — разьмяркоўваліся ролі ў новым будаўніцтве.

Далей Матаў пацьвярджае таксама ўдзел Рабіновіча ў гэтай нарадзе шкодніцкай, на якой абмяркоўвалася пытаньне аб зьмене здыбчы на капальні № 29 Рудэнкаўскае рудні, г. э.н. аб скарачэньні яе з 25 да 12 мільёнаў пудоў. Рабіновіч прабуе ўсё гэта адхіліць. Аднак, паказаньні аб яго прысутнасьці на кансьпірацыйнай нарадзе ён абвергнуць ня можа.

Для ўстапаўленьня ўдзелу Рабіновіча ў кіраўніцтве шкодніцтвам выклікаецца сьведка Мухін (які ўводзіцца пад канвоем) — член шкодніцкай арганізацыі Кривароскага наўдлёва-руднага тэстэу. Мухін кажа, што ў 1926 і 1927 г. г. ён часта сустракаў Рабіновіча ў Дзяржліяне, дзе вёў гутарку з ім, між іншым, аб справах сваёй шкодніцкай арганізацыі. Бачыў ён таксама Рабіновіча на адной нарадзе допулгальнай арганізацыі. У перыяд з 1926 па 1927 год, Мухін атрымаў для сваёй арганізацыі 24.000 руб., якія ішлі з царскага цэнтру.

На вярчэрні пасяджэньні суда 26 чэрвеня вноў дапытваецца Рабіновіч. Некалькі запытаньняў дае сьведцы Мухіну абаронца Рабіновіча

СЬВЕДКА ІНЖЫНЭР ВОБЭ.

Одэн, якія прабуе ўстанавіць, за што ўдасна плаціліся Рабіновічу грошы, аб якіх Мухін гаварыў на ранішнім пасяджэньні. Сьведка кажа, што грошы вышпачыліся Рабіновічу не для яго асабіста, а на патрэбы арганізацыі, на яе шкодніцкую дзейнасьць.

Рабіновіч падрабязна апытвае асобных падсудных, якія наогул паўтараюць тое, што яны ўжо неаднокрэць гаварылі на судзе.

Па скапчэньні допыту Рабіновіча суд перайшоў да заслухоўваньня заключэньня экспертаў на пытаньні, адносна тэхнічнай і эканамічнай

ацэнкі праектаў распрацоўкі капальні Скачынскага, складзёных падсуднымі Калініным і Кузьмом. У якасьці экспертаў выступаюць перад судом прафесары Губкін, Паноў і Фінкольштэйн.

Вывады экспертаў дакладвае суду праф. Губкін.

Падагубняючы рад адказаў, якія далі перад судом эксперты, тав. Крыленка ставіць экспертыяе пытаньне наконт праектаў Калініна і Кузьмы адносна распрацоўкі капальні Скачынскага. На ўсе пытаньні экспертыза дае дзяржаўнаму абвінавачаньню дадатні адказ. Экспэрты прыйшлі да вываду, што ў агульным і цэлым, а пункту погляду тэхнічнага, праект інжынера Кузьмы зьяўляецца больш дасканальным, чым праект інжынера Калініна, але асноўным недахопам праекту Кузьмы зьяўляецца яго аўчаснасьць, бо ва ўмовах савецкай горнапрамысловай гаспадаркі зусім адсутнічае колькі-небудзь выстарчальная практыка для ўжываньня сыстэмы інжынера Кузьмы ў буйным маштабе. Праф. Губкін проста заўважыла, што ў маштабе распрацоўкі капальні Скачынскага, дзе паводле праекту Кузьмы, здабыча павінна быць дасягнута 60 мільёнаў п. у год, такі вопыт сыстэмы, які хацеў заставаць інжынер Кузьма, зьяўляецца зусім недапушчальным. Падсудны Кузьма сам прызнаў што вопыт у такім буйным маштабе быў яго памылкаю.

Фармулюючы прызнаньне падсуднага Кузьмы, т. Вышыньскі гаворыць:

— Гэта памылка ўсёх, хто не павінен быў памыляцца.

На шырокім прасторы паміж Савецкай і Ленінградзкай вул., захапіўшы старыя яўрэйскія могілкі, будуюцца зараз унівэрсытэцкі гарадок, а крыху далей — новая фабрыка Меншэва. Горы пяску і камення, бочкі з цэмантам, жалезныя бэлькі, вялізныя колькасьці цэглы, зложаныя правільнымі кубамі, глыбока выкапаныя катлаваны — вост агульным выглед таго месца, дзе ў недалёкім будучым будуць прасвацца буйнейшыя будыні нашага гораду.

Рабочыя будаўнікі аб маючым быць сходае былі шырока інфармаваны і, як толькі а 5-й гадзіне яны скончылі работу, ледзь пасьпеўшы памыцца, пайшлі ў памяшканьне сталюкі. Сабралася чалавек 200. З дакладам аб самакрытыцы выступіў тав. Бэйлін. Ён падрабязна абмаляваў прычыны, якія выклікалі гэтую самакрытыку, і цэлым радам фактаў ілюстравалі, як пры дапамозе самакрытыкі, пры дапамозе ўдзелу рабочых, партыі і савецкай уладзе ўдалося вырыць наросты на савецкім целе і іх ліквідаваць.

Параўноўваючы работу будаўніцтва ў нас у СССР, з тымі дасягненьнямі, якія ёсьць у Амэрыцы, тав. Бэйлін гаварыў:

— Чамусьці ў нас мы будзем толькі ўлетку, а зімою ўся маса будаўнікоў знаходзіцца на біржы працы, жыць на ўтрыманьні страхася. А чаму нешта і зімою займацца будаўніцтвам? Што перашкаджае зімою рабіць унутраную работу ў будынях, рабіць адпальваньне і г. д. У Амэрыцы — кажа ён, — за 60 дзён можна пабудоваць годны дзельны 23-павярховы дом; а ў нас — надварот. Пачынаюць будаваць, ня маючы яшчэ дакладных праектаў, і будаўніцтва цягнецца гадамі.

Пасьля дакладу распачаліся шырокія спрэчкі. Адзін за другім выходзілі рабочыя і пачалі зазначаць на цэлы рад існуючых дэфектаў у самым будаўніцтве, на прычыны, якія выклікаюць падаражаньне будаўніцтва, на кепскія ўзаемаадносіны паміж тэхнічным і рабочымі. Дасталася ўсім, пачынаючы ад дырэктара Бельдзяржстрою тав. Каплана, і канчаючы цэлым радам дэсятнікаў.

Восе выступае рабочы Нойман з пабудовы Фікі Меншэва. Ён зазначае, што прараб Катомін замест здаровых ўзаемаадносін паміж арцелямі, праводзіць распластаньне рабочых, дае адным такіх расцэнкі, ад якіх нічога не заробіш, а другім — больш лёгкую работу на зьдэльтнай ашпаце, каб рабочыя маглі добра заробіць. А калі рабочыя пачынаюць скардзіцца, ён заўважыла з саркастычнай усмешкай:

— У нас, у СССР, эксплёатацыі няма!

— Рабочыя сваёй ланцугу ніколі ня згубяць і г. д.

Другі рабочы Вайвода зазначае на недахват цэглы і пытае:

— Хто ў гэтым вінаваты? У нас, у СССР гліны колькі хочаш рабочых рук таксама халае — хто-жэ вінаваты ў тым, што несвачасова пачалі вырабляць цэглу. Між тым сьпешка, з якой вырабляецца зараз цэгла, падахват яе на рынку, дае магчымасьць гаспадарнікам зьбываць усякае барахло. Адбываецца гэта таму, што нашы гаспадарнікі не адчуваюць асабістай адказнасьці за якасьць выпусканай прадукцыі і наогул, за сваячасовае забеспячэньне будаўніцтва неабходным матэрыялам.

Адзін таварыш зазначаў, што на пабудове унівэрсытэцкага гарадка

Пасьля дакладу распачаліся шырокія спрэчкі. Адзін за другім выходзілі рабочыя і пачалі зазначаць на цэлы рад існуючых дэфектаў у самым будаўніцтве, на прычыны, якія выклікаюць падаражаньне будаўніцтва, на кепскія ўзаемаадносіны паміж тэхнічным і рабочымі. Дасталася ўсім, пачынаючы ад дырэктара Бельдзяржстрою тав. Каплана, і канчаючы цэлым радам дэсятнікаў.

Шмат гаварылася, што тэхнікі і прарабы ня ведаюць цьвёрдых расцэнак, і калі з імі патагвавацца, дык за адну і тую работу даюць адной арцелі менш, а другой значна больш. Даходзіць нават да таго, калі за кубічны мэтр зямлі далі адной арцелі 35 кап., а потым, пасьля таго, як яны паскардзіліся сакратару саюзу, пачалі плаціць па і р. 60 кап. за гэты самы куб. мэтр. А гэтыя факты даюць магчымасьць рабочым таравацца і падрываюць у іх веру ў вызначаныя расцэнкі.

Зназначаецца на цэлы рад фактаў грубых адносін прарабаў да рабочых. Ёсьць сярод старэйшых рабочых адзін, на прозьвішчы Кранцэвіч, які рабочы інакш не называе, як: — Менская шпана.

Рабочыя крытыкавалі сьмела, кідалі цэлы рад абвінавачаньняў прысутным на гэтым самым сходае адміністрацыі і тэхнічнаму іерарху. Толькі адзін з 15 выступаўшых пачаў сваё выступленьне, баязьліва аглядаючыся і кажучы:

— Я яшчэ ня ўпеўнен, што адкрыта прастая справядлівае крытыка нашых прарабаў застаецца бяспарнай, і нас ня зьвольняць.

Але гэты голас растаў у цэлым радзе выступленьняў, у якіх зазначалася, што цяпер баіцца ніяк не ляга.

Тры гадзіны сядзелі рабочыя на гэтым сходае і яго ня скончылі, перанеслі на наступны дзень.

Крытыка — не самацэла

Між тым, у другім месцы, у клябе харчавікоў, на такім-жа адкрытым сходае ячэйкі адозва ЦК абмяркову-

на тэму аб самакрытыцы, але не распачалі на канкрэтных насіцеляў, на канкрэтных недахопах ў сваёй працы. І вразумела, чаму на гэтым пытаньні была ячэйка прынята нейкая, нічога не гаворачая, рэзалюцыя. Для прыкладу падаю не даслоўна:

«Прыняць даклад да ведама і паставіць пытаньне па прадпрыемствах. Часта склікаць вытворчыя нарады, разьвіць актыўнасьць мас і дабіцца мэты самакрытыкі. Даручыць бюро ячэйкі распрацаваць мерапрыемствы і прыняць усе меры да правядзеньня ў жыцьцё».

Самакрытыка разьвіваецца, у яе ўсё больш і больш уцягваюцца новыя пласты рабочых і служачых. Трыбуна самакрытыкі становіцца падважнікам барацьбы з бюракратызмам за выпраўленьне нашага апарату, за паліпшэньне і паскарэньне сацыялістычнага будаўніцтва.

Асобныя недахопы самакрытыкі, якія аусім надухальны, у працэсе работы будуць згладжывацца. Важна толькі тое, што плугам самакрытыкі ўзорана рабочая маса.

Л. КУСТАНОВІЧ.

Паглыбім самакрытыку

(Месьціслаўскі райпартсход)

Камсамольскі клуб быў перапоўнены людзьмі. З вялікім захапленьнем вітаюцца, спаткаўшыся адзін з другім, партыйцы і абменьваюцца думкамі, практыкаюць працы ў ажыццяўленьні бліжэйшых задач.

Тав. Крайцаў, сакратар Мазалаўскай парт'ячэйкі, расказвае, як яны, дзякуючы сталай падрыхтоўчай працы ў гэтым годзе па аб'ектах сельскае гаспадаркі, выявілі сотні дзесяцін утоенай зямлі ў кулакоў і заможных. А ў кутку кала, сьцені, група партыйцаў акружыла толькі што прыхваўшых прадстаўнікоў ад акруговага камітэту партыі.

У спрэчках па дакладах запісалася па 20-25 асоб. Спрэчкі насілі дзелавы характар, і амаль усе адзначалі, галоўным чынам, недахопы, уносілі практычныя прапановы ў паліпшэньне работы. Рад таварышоў спыняліся на паліпшэньні хлебазагатовак, работе сярод прафсаюзаў, калектывізацыі, эфэктным скарыстаньні самаабкладаньня, барацьбе з бюракратызмам і цяганьняю і на ўсямерным пашырэньні крытыкі і самакрытыкі, накіроўваючы апошнюю ў партыйнае і савецкае рэчышча. Пасьля кожнага дакладу абіраліся камісіі для выпрацоўкі рэзалюцыі.

Сумніўна толькі, ці латвійскі ўрад пойдзе далей па тым процісавецкім шляху, на які так старанна пхаюць яе польскія „прыяцелі“ і свае хатняя ваеншчына. Невядома, ці латвійскі ўрад захоча рызыкаваць, мяняючы вернія і вачавідныя карысьці дзеля Латвіі ад нармалізацыі ўзаемаадносін з СССР на туманныя і няпэўныя пэрспэктывы ад удзелу ў плянах польскага імпэрывалізму. Нядаўна ў нас высвятляліся вельмі карысныя дзеля Латвіі вынікі першых паці месяцаў дзейнасьці савецка-латвійскае гандлёвае ўмовы. Усе лічбы з вачавіднасьцю паказваюць, што шлях нармалнага здаровага гаспадарчага разьвіцьця Латвіі ляжыць у нармалізацыі ўзаемаадносін з Савецкім Саюзам.

Будучына Латвіі — ня ў дзвільскай магіле, і імкнуцца завапаць яе туды могуць толькі яе сьмяротныя ворагі.

Міхась Баравы. Алясь Стаховіч.

ДЗЬВІНСКАЯ МАГІЛА

(Польска-латвійская дэманстрацыя супроць СССР)

У суботу, 23-га чэрвеня ў Дзвільску адбылася ўрачыстасьць, якая назава прыцягла ўвагу сьвету да «Балтыцкае праблемы» і тых разна-якіх староньніх уплываў, што змагаюцца тут паміж сабою, пагражаючы закаванню міру на Усходзе Эўропы. Гэтаю ўрачыстасьцю зьяўляецца адчыненне помніка на брацкай магіле польскіх жаўнераў, загінуўшых пад Дзвільскам у 1919 годзе, падчас акупаваньня яго польскай арміяй і ліквідацыі Латвійскае савецкае рэспублікі.

У часе ўрачыстасьці прэзыдэнт Латвіі Зэмгалэ сказаў ніжэйшую прамову:

«Латвійскі народ ніколі не забудзецца, што ў цяжкія моманты барацьбы за вольнасьць польскі народ прыйшоў да яго з братняю дапамогаю. З дапамогаю польскае арміі мы змаглі хутка вызваліць Латгалію і дзеля гэтага мы заўжды захаваем памяць аб гэтых польскіх жаўнерах. Нахай гэтая магіла будзе сымбалам вечнае латвійска-польскае прыязні».

Далей гаварыў старшыня латвійскага ўраду Юрашэўскі, які заявіў:

«У моманты удачына цяжка мець прыяцеляў, але ў цяжкія моманты і ў небаьспэках прыяцель ёсьць радкасьцю. Усе ведаюць, якую пекную ролю адыграла Польшча, у цяжкія хвілі пэдаючы нам брат-

нюю руку. Тыя польскія гэрэі жаўнеры, што ляжаць тут, палі за нашу вольнасьць. У прызнаньне іх гэрэіскасьці ад імя латвійскага ўраду ўскладаю гэты вянкі».

Пасьля Юрашэўскага выступіў польскі пасол у Латвіі Лукасэвіч, які ў доўгай прамове імінуўся даказаць, што ўдзел Польшчы ў барацьбе Латвіі за вызваленьне ёсьць далейшым працягам слаўнае традыцыі гістарычнае Польшчы, сыны якое гінулі за вольнасьць іншых народаў.

Далей гаварыў латвійскі вайсковы міністр Кальнінш, які зазначаў, што латвійская армія адна не магла здабыць Латгалію. Тагда прыйшла з дапамогаю братняй польскай рука. Маршалак Пілсудзкі, як вялікі правадзёр і вялікі паляк, зрэкумеў, што інтарэс Польшчы патрабуе палачь братнюю руку Латвіі. 3-га студзеня 1919 году польскае войска заняла Дзвільск, а пасьля таго ўступіла і латвійская армія. Гэн. Вальнінш закончыў: «Нахай гэты помнік будзе паказчыкам на будучыню, што трэба трымацца разам».

Так выгладзіць прамовы, сказаныя на ўрачыстасьці, у перадачы «Глосу Правды» за 24-га чэрвеня. Іншыя польскія газеты агрымываюць намі пакуль што толькі за 23 і ранейшыя дні, так што мы ня маем яшчэ больш падрабязнага апісань-

ня таго, што рабілася і гаварылася ў гэты дзень на польска-латвійскай урачыстасьці ў Дзвільску. Але асноўны сэнс яе, асноўнае ўстаноўка ясны ў поўнай меры. Дзвільская ўрачыстасьць 23-га чэрвеня зьяўляецца прабяю пана Лукасэвіча і польскага ўраду ўзяць частковыя рованы за савецка-латвійскую гандлёвую ўмову, якая была ўспрынята ў Польшчы, як цяжкі ўдар на польскай прыбалтыцкай палітыцы, а намі быў ацэнена, як важны крок на шляху нармалізацыі ўзаемаадносін СССР з нашымі прыбалтыцкімі суседзямі.

Польская палітыка ў Прыбалтыцы (як і ангельская) сваёю асноўнаю мэтаю ставіць якраз недапушчэньне да гэтае нармалізацыі савецка-прыбалтыцкіх ўзаемаадносін, як асноўнае перашкоды на шляху ангельска-польскіх плянаў аб'яржэньня Савецкага Саюзу варажым муром і аддзяленьня яго ад рэшту сьвету.

Польская і ангельская палітыка ў Прыбалтыцы імкнуцца як найболей абасцрыць адносіны прыбалтыцкіх дзяржаў да СССР і палачаюць іх «чырвонаю небаьспэкаю», выдумляюць розныя байкі пра «замерзлы чырвонага імперывалізму», паціху пушчаюць у ход хлусьню, што Савецкі Саюз нібы-та згодзен нават на падзел Прыбалтыкі паміж

ім і Польшчай. Падобныя правакатарскія нагаворы аднаго з польскіх дыплетматаў у Коўні паслужылі нават мэтаю даллёматычнае пералікі паміж СССР і Літваю, СССР і Польшчай.

Асабліва ўзмацніліся процісавецкія інтрыгі ў Прыбалтыцы наогул і Латвіі ў асобку пасьля ратыфікацыі латвійскім соймам савецка-латвійскае гандлёвае ўмовы. Сучаснае польскае дэманстрацыйнае выступленьне 23-га чэрвеня зьяўляецца першым больш-менш прыметным посьпехам Польшчы ў гэтым кірунку. Выступленьне латвійскага вайсковэга міністра з яго грубою заяваю, што латвійскай і польскай арміі ў будучыню таксама трэба трымацца разам, ёсьць вымоўны паказчык таго, што процісавецкія імкненьні польскае ваеншчыны знаходзяць прыхільны водгук сярод латвійскае ваеншчыны, што апошняя гатовая пайсьці на ваенны саюз з Польшчай і прыняць удзел у яе рызыквнчкіх замерах.

Латвійскі ўрад даў уцягнуць сябе ў процісавецкую дэманстрацыю, наладжаную Польшчай. Дзень 23-га чэрвеня г. г. не зьяўляецца гадавінаю ўступленьня польскага войска ў Дзвільск, і ўшанаваньне паміж польскіх жаўнераў, загінуўшых пад Дзвільскам, узята тут толькі як прычэпка дзеля наладжваньня дэман-

страцы супроць СССР і няўдалых зьяў латвійскага вайсковага виступа аб будучых супольных выступленьнях латвійскае і польскае арміі. Гэта-жа сама і ўспамін аб Рэйтане быў узяты наваградзім абшарніцтвам на чале з панам ваяводаю толькі як прычэпка дзеля наладжваньня дэманстрацыі за перагляд Рыскага трактату і новы захоп беларускіх абшараў.

Сумніўна толькі, ці латвійскі ўрад пойдзе далей па тым процісавецкім шляху, на які так старанна пхаюць яе польскія „прыяцелі“ і свае хатняя ваеншчына. Невядома, ці латвійскі ўрад захоча рызыкаваць, мяняючы вернія і вачавідныя карысьці дзеля Латвіі ад нармалізацыі ўзаемаадносін з СССР на туманныя і няпэўныя пэрспэктывы ад удзелу ў плянах польскага імперывалізму. Нядаўна ў нас высвятляліся вельмі карысныя дзеля Латвіі вынікі першых паці месяцаў дзейнасьці савецка-латвійскае гандлёвае ўмовы. Усе лічбы з вачавіднасьцю паказваюць, што шлях нармалнага здаровага гаспадарчага разьвіцьця Латвіі ляжыць у нармалізацыі ўзаемаадносін з Савецкім Саюзам.

Будучына Латвіі — ня ў дзвільскай магіле, і імкнуцца завапаць яе туды могуць толькі яе сьмяротныя ворагі.

Адна механізацыя ня ёсьць рацыяналізацыя

Нічога ня зроблена для паляпшэння арганізацыі вытворчасці

Штатныя рацыяналізатары на прадпрыемствах

(Па матар'ялах НК РСІ)

НК РСІ зрабіў выбарча абследаванне работ па рацыяналізацыі прамысловасці.

Абследваны наступныя прадпрыемствы: завод «Дрэваапрацоўшчык», дражджавы завод «Пралетары», завод «Чырвоны Металісты» і фабрыка запалак «Чырвоная Бярэзіна».

Вывялена, што рацыяналізацыя на прадпрыемствах праводзіцца далёка недавальняюча і аднабока. Ёсць дасягненні ў справе тэхнічнай рацыяналізацыі — пераабсталяванне і механізацыя прадпрыемстваў.

Але надзвычайна мала завострана ўвага гаспадарнікаў на паляпшэнні арганізацыі вытворчасці: на максімальным скарыстанні абсталявання, сырцу, апаля і больш рацыянальным скарыстанні рабочай сілы.

Кіраўніцтва з боку ВСНГБ у гэтым напрамку адсутнічае, у трэстах рацыяналізацыя праводзіцца не па ініцыятыве праўдзіцеляў, а па ініцыятыве асобных працаўнікоў. Няма спецыяльных штатных працаўнікоў — рацыяналізатараў.

Некаторыя трэсты — Лесбел, запалкавы трэст — праводзяць хронамэтраж, але бяз усякай сістэмы, матар'ялы праведзенага хронамэтражу па заводзе «Дрэваапрацоўшчык» і фабрыцы «Чырвоная Бярэзіна» не скарыстаны ні адміністрацыяй, ні трэстам. Зразумела, чаму рабочыя лічаць хронамэтраж непатрэбнай, некарыснай выдумкай.

Няма плянавацца ў вывучэнні працэсу вытворчасці. Зусім адсутнічае, правільныя навуковы падыход да выяўлення норм выдаткаў сырцу, апаля, прадукцыйнасці варшталаў і норм выпрацоўкі. Устаўленне норм выпрацоўкі ў многіх выпадках робіцца на вока

Тарыфна-нормавачныя бюро існуюць на адзіночных прадпрыемствах і камплектуюцца слаба кваліфікаванымі працаўнікамі.

Слаба пастаўлена арганізацыя абмену заводскай практыкай. На нарадах і з'ездах пытанні рацыяналізацыі амаль што не абгаворваюцца. У камандыроўкі і экскурсіі для азнаямлення з пастаноўкай работы на лепшых прадпрыемствах СССР едзе толькі тэхнічны персанал, але не рабочыя.

Ня зусім здавальняюча кіруюць работай па паляпшэнні вытворчасці нізавыя прафесіянальныя арганізацыі: адсутнічае плянавацца і сістэма, няма падліку дасягненняў.

Вельмі слаба працуюць камісіі па вынаходстве. На заводзе «Дрэваапрацоўшчык» і фабрыцы «Чырвоная Бярэзіна» яны існуюць толькі на паперы. Разгляд прапаноў вынаходцаў зацягваецца месяцамі.

Калегія Рабоча-Сялянскай Інспекцыі вынесла рад канкрэтных пастаноў, якія павінны ажыццявіць работу на рацыяналізацыі.

Прызнана метаэгодным вылучыць у апаратах ВСНГ, праўдзіцельных трэстаў і на найбольш буйных прадпрыемствах спецыяльных штатных працаўнікоў, якія праводзілі б сістэматычную рацыяналізатарскую работу. Рацыяналізатары на прадпрыемствах павінны працаваць у поўным кантакце з вытворчымі камісіямі і нарадамі. Яны падпарадкоўваюцца ненадзвычайна кіраўніком гаспадарчых устаноў.

У метах удзянення шырокіх рабочых мас у рацыяналізацыю вытворчасці прызнана метаэгодным на буйных прадпрыемствах арганізаваць гурткі па рацыяналізацыі і гурткі па тэхнічных ведаў ра-

ПА СЯВЕТСКОЙ БЕЛАРУСІ

ТЭЛЕГРАФУ, ТЭЛЕФОНУ, ПОШТАЙ НАШЫХ КАРЭСПАНДЭНТАЎ

„Вольныя мастакі“ а не спецыялісты — практыкі

Трэба рэарганізаваць Беларускі мастацкі тэхнікум (Ад уласнага віцебскага карэспандэнта)

Віцебскі мастацкі тэхнікум — адзіная ўстанова, якая дае мастацкую асвету ў Беларусі. Асноўнай задачай тэхнікуму, здавалася б, зьяўляецца падрыхтоўка досыць кваліфікаванага кадру працаўнікоў для папаўнення востра адчуванага ў Беларусі недахопу мастацкіх сіл як у галіне прамысловасці, так і педагагічнай і паліграфічнай.

Ці спраўляецца мастацкі тэхнікум з пастаўленымі перад імі задачамі?

Тэхнікум мае адзіную вытворчую майстэрню-ганчарню. Ніякай грамадзка-практычнай або навукова-даследчай работы тэхнікум не праводзіць. Ня відаць яго ўплыву ні ў рабочых і чырвонаармейскім клубах, ні ў доме селяніна, ні ў насыценных газетах, плякатах і г. д. Пытанні мэтодыкі і педагагікі мастацкае асветы, пытанні даследавання нацыянальнага беларускага мастацтва, мастацка-краязнаўчай работы усё гэта прадастаўлена самім сабе.

Замест сапраўды патрэбных спецыялістаў-практыкаў, тэхнікум выпускае з сваіх сцен так званых «вольных мастакоў», якія павінны або павялічваць сабою кадры беспрацоўных, або, у лепшым выпадку, атрымліваць далейшую асвету ў акадэміі мастацтва. Прычым, шмат даных гавораць за тое, што тыя, якія скончылі акадэмію, наўрад ці вернуцца для работы ў Беларусь.

У той-жа час нашы школы застаюцца бяз выкладчыкаў, не гаворачы ўжо аб раённых, — нават гарадскія школы рэдка маюць кваліфікаванага педаго-

га па выяўленчым мастацтве. У Беларусі да гэтага часу ня прышлі да здавальняюча аформленай кнігі, часопісі, плякату.

Пытаньне аб беларускім мастацкім тэхнікуме, па сутнасці, ня новае. Ём ня раз займалася праўдзіцельнае віцебскае аддзяленне саюзу працмастацтва, якое зьявіла ўвагу Наркамасветы БССР на неабходнасць раду арганізацыйных мерапрыемстваў.

Зусім нядаўна — 10 мая гэтага году цэнтральнае праўдзіцельнае саюзу працмастацтва, заслухаўшы даклад дырэктара тэхнікуму Керзіна і судаклад прадстаўніка мясцкому, канстатавала рад сур'езных недахопаў, якія «ствараюць немагчымыя ўмовы для правільнай дзейнасці і нармальнага развіцця гэтага мастацкага ўстаноў». У гэтай-жа пастанове падкрэсьліваецца адсутнасць цвёрдага навуцальнага пляну, адсутнасць якой-небудзь сувязі тэхнікуму з горадам і вёскай у сэнсе адпострававання нацыянальных матываў працоўных БССР і г. д.

Паводле вестак, якія мы маем, Наркамасветы Беларусі выдзеліў нядаўна свайго прадстаўніка для абследавання дзейнасці беларускага тэхнікуму, але якія вынікі абследавання — адзін Алах ведае.

Вывады: беларускі мастацкі тэхнікум у цяперашнім сваім стане не справіцца з задачай падрыхтоўкі на яго задач і патрабуе карэннай рэарганізацыі, а, магчыма, і змены кіруючага складу.

Камісія ВСНГБ аб пабудове электрастанцыі ў Бабруйску

БАБРУЙСК. (Уласны кар.) У Бабруйск прыехала спецыяльная камісія ВСНГБ з спецыялістаў інжынераў для абследавання пытання аб пабудове цэнтральнай электрычнай станцыі ў Бабруйску для забеспячэння электраэнергіяй гораду.

Камісія знайшла, што цэнтральная станцыя павінна будавацца пры цэлюлёзна-папяровым камбінаце, для якога ўжо вызначан выдатак зямлі ў 40 дзесяцін на Бярэзінскім фарштаце.

Прыблізна магутнасць станцыі ўстаноўлена ў 3 тыс. кілват. Апалям для гэтай станцыі будзе торф з балота, якое знаходзіцца недалёка ад месца пабудовы станцыі. Работы павінны наштаваць каля 2 млн. р.

Павялічэнне вытворчай праграмы на 100 проц

ВІЦЕБСК. (Уласны кар.) Віцебская гарбарня дасягнула значных поспехаў у галіне рацыяналізацыі вытворчасці і патавэння сабекошту прадукцыі.

Працяг працэсу вырабу скур скараціўся ў параўнанні з мінулымі годам на тры дні. Выхад тавару з сырцу павялічыўся на 2,5 проц., а прадукцыйнасць працы ў розных аддзяленнях павялічылася ад 4 да 12 проц. У 1926—27 годзе 100 кілаграм скуры абышоўся ў 204 р. 14 кап., цяпер каштуе 191 р. 56 кап.

Гарбарня значна даабсталявана. Гэтымі днямі на гарбарні прыступілі да новых будаўнічых работ. Будучы дабудовацца карпусы, на што асыгнавана 80.000 руб. Каля 100.000 р. будзе выдаткавана на ўнутранае даабсталяванне гарбарні. Вытворчая праграма ў сувязі з гэтым пашыраецца, прыкладна, на 100 проц. Павялічыцца таксама колькасць рабочых на 30-35 проц.

Насенне для перасеву вымацак

ВОРША. (Уласны кар.) Акруга атрымала 5.000 пуд. лямноў і 2.000 пуд. аўсу для перасеву вымацак і плошчы зярых пасеваў. Насенне размяркоўваецца беднае.

Падрыхтоўка да сенажці

БАБРУЙСК. (Уласны кар.) На сельгаспадарчы склад цэнтраўму прыбыла 5000 штук кос для продажу сялянству. З прыбыўшых кос 25 проц. складаюць замежныя.

Я.

Заткнулі вушы і павярнуліся сьпіной

Умовы работы на заводах

Ад рэдакцыі „Звязды“

Рэдакцыя «Звязды», змяшчаючы артыкул т. Праўдзіна «Цкаванне Беларжкіно і яго прычыны» (№ 144), цалом згодна як з формай яго, так і па сутнасці, і лічыць, што неўгрунтаваныя выпадкі рэдакцый газет «Рабочий» і «Чырвоная Зьмена», накіраваныя персанальна супроць т. Праўдзіна, пры адсутнасці якіх бы там ні было канкрэтных аргументаў, зьяўляюцца ў вышэйшай меры неэтычнымі і груба супярэчлівымі лініі партыі па самакрытыцы — тыповым прыкладам АПАШЭННЯ САМАКРЫТЫКІ.

„ЗВЯЗДА“ ДАПАМАГЛА

Роспуск мясцкому Дзяржстраху

У «Звяздзе» № 124, у лістку РСІ быў змешчаны артыкул рабкора «Контрррр - рэвалюцыя», у якім гаварылася аб тым, што члены мясцкому Дзяржстраху няправільна вырашылі пытаньне аб пасылцы на курорт, зрабілі спробу нажыму на працаўнікоў Дзяржстраху на агульным сходзе і г. д. Прэзідыум ЦП саюзу саўгандальслужачых 15-га чэрвеня г. г. на сваім пасяджэнні пастанавіў *распусціць мясцком Дзяржстраху*, давесці аб гэтым мда ведама супрацоўнікаў і паставіць на агульным сходзе даклад аб ажыўленні і развіцці самакрытыкі.

Роспуск мясцкому Цэнтраземскладу

У «Звяздзе» № 145 быў змешчаны артыкул тав. С. Галкіна пад загалоўкам — «Параліжаныя прафесіяналісты», у якім зазначалася аб дрэннай працы мясцкому Цэнтраземскладу.

Агульны сход супрацоўнікаў Цэнтраземскладу, на якім разбіраліся вывады ЦП саюзу саўгандальслужачых аб працы мясцкому, пастанавіў зрабіць *датэрміновы перавыбары мясцкому*.

За дрэннае будаўніцтва — да судовае адказнасці

Заметку селькора — «Дрэнна будзем» — рэдакцыя накіравала ў Мазырскую АКК для расьсьледавання і ўжыцця неабходных мер. Як паведамляе Мазырская АКК, факты, адзначаныя ў заметцы аб безгаспадарчасці ў пабудове Ельскай сямігодкі, пацьвердзіліся і заметка перадаана ў пракуратуру для правядзення сьледства і прыдзянення вінаватых да судовай адказнасці.

Вымова за нядбайнасць

Заметка пад назваю — «Дайце пісьменных людзей у аптэку», аб тым, што дзяжурны па аптэцы гр. Рабкіна выявіла нядбайнасць пры выдачы сывараткі па рэцэпце, які прад'явіў гр. Шапіра, была намі паслана ў Мазырскую АКК для расьсьледавання. Зараз Мазырская АКК нас паведамляе, што заметка пацьвердзілася і гр. Рабкінай *авзешчана вымова*.

Парадак будзе

У «Звяздзе» № 141 быў змешчана заметка «Няма працоўнай дысцыпліны, няма парадку», у якой група рабочых скардзілася на тое, што ў аддзяленьні па рамонце спальных вагонаў простых зносін пры дэпо ст. Менск МББ чыг. няма парадку і што брыгадзір груба адносіцца да рабочых. Пасьля змянячэння заметкі ў «Звяздзе» № 141, мясцком № 1 дэпо, Менск МББ чыг., склікаў агульны сход рабочых і заслухаў даклад брыгадзіра Афанасьева. Факты, зазначаныя ў заметцы, *пацьвердзіліся*. Тэрмінова быў выклікан інсэктар працы, які склаў акт і даў Афанасеву прадпісаньне зьнішчыць усе недахопы, якія маюцца ў галіне звышнормаўных работ. Пры аддзяленьні таксама арганізавана вытворчая камісія, якая ўжо прыступіла да працы.

„Былыя царскія службы“ — зьняты з пасады

Пампракурора 4-га вуч. Менскае акругі паведамляе, што па сутнасці заметка, змешчаная ў № 123 газэты «Звязда» пад называмі — «Стара-барысаўскі гнойнік» і «Былыя царскія службы», было зроблена расьсьледаваньне і загадчык даследаваньням додем Тацьцяна Готуб і старшы рабочы Мельнік 13-га чэрвеня зьняты з пасады.

На Асінстрой пачалася пабудова галоўнага корпусу

Інжынер ВСНГБ т. Рыўкін, які вярнуўся з паездкі на Асінстрой, паведаміў нашаму супрацоўніку наступныя даныя аб ходзе работ.

Гэтымі днямі на Асінстрой прыступлена да пабудовы галоўнага корпусу станцыі. Усе матэрыялы, як цэмент, гатунковае жалеза, каменне, цэгла маюцца ў дастатковай колькасці і забяспечваюць будаўніцтва на ўвесь сезон.

Галоўны корпус будзе жалеза-бетонны з агульнай кубатурай каля 45.000 куб. мэтраў. У ім будзе знаходзіцца кацельная і машынная залі. Пабудова корпусу абшэцеца каля 800.000 руб. Асноўныя будаўнічыя работы мяркуюцца закончыць на працягу бягучага будаўнічага сезону.

Усе работы па будаўніцтве

і абсталяваньні электрастанцыі перададаны «Энэргастрою», прадстаўнік якога ўжо прыехаў на Асінстрой і кіруе работамі.

На кватэрным будаўніцтве ў Арэхах заканчваецца пабудова трох 3-павярховых будынкаў. У бліжэйшы час пачнецца перакрыццё гэтых будынкаў.

На шасэ ад пасёлку Выдрыцы да Арэхаў насып ужо зроблены і ў бліжэйшыя дні прыступяць да замашчэння. Прароблена таксама значная работа па іракладцы шырокакалейнай чыгункі ад пасёлку Выдрыцы да Арэхаў. Шпалы і чыгуначныя рэйкі загатоўлены, і ў бліжэйшы час гэты пад'езд будзе закончан.

На Асінстрой ў сучасны момант на работах занята каля 2.000 чалавек.

ПІНГ-ПОНХ

Гульня пінг-понх у Беларусі зьявілася ня вельмі даўно. У Менску пачаліся практыкаваньні толькі зімою бягучага году. Гульня пінг-понх занесена ў СССР з-за граніцы і зьяўляецца яна, наогул, новай гульні. Каштоўна гульня ў пінг-понх тым, што яна дае магчымасьць зімою займацца ёю ў клябах. Прычым, для абсталяваньня гэтае гульні не патрабавецца шмат сродкаў, акрамя таго яна складаецца з простых правіл.

Гульня ў пінг-понх падрыхтоўвае да гульні ў тэніс, разьвівае

рукі, вокамер, павышае хуткасьць нэрвовай рэакцыі і інш. Гульня ў пінг-понх патрабуе напружана ўвагі. З гэтае прычыны ня трэба зноў жываць ёю, як наогул рознымі фізычнымі практыкаваньнямі.

Асабліва гульня распаўсюджана ў школах, студэнцкіх інтэрнатах і клябах. Трэба падкрэсьліць, што дарослыя гэтай гульні аднолькава зацікаўлены, як і моладзь.

Мінулай зімой у Менску адбыліся агульна-гарадзкія спаборніцтвы па пінг-понху. Першае месца занялі вучні.

Кваліфікацыя работніц па мэтадзе Цэнтр. Інст. працы.

МЕНСК

Серкавыя і жалезістыя крыніцы ў Беларусі

Горны аддзел ВСНГБ атрымаў весткі аб тым, што ў Чашніцкім раёне, Віцебскае акругі, знойдзены серкавыя і жалезістыя крыніцы. Для далейшых работ на досьледах туды накіроўваецца вядомы біялгі прафэсар Жырмунскі.

Акруговая спартакіяда

Менская акруговая спартакіяда будзе праведзена з 5-га па 10-га ліпеня. Напярэдадні адкрыліся спартакіды, 4-га ліпеня, адбудзецца вялікая дэманстрацыя фізкультурнікаў у Менску. У спартакіядзе прымуць удзел фізкультурнікі Менску, Барысава і іншых раёнаў.

Касы ашчаднасьці на Меншчыне

Паданулены вынікі кампаніі ў сувязі з 5-гадовым юбілеем кас ашчаднасьці на Меншчыне. У часе кампаніі лік укладчыкаў павялічыўся на 3.593, а сума ўкладаў на—144.600 руб. На 20-га чэрвеня па Менскай акрузе налічваецца 20.417 укладчыкаў кас ашчаднасьці і на 1.390.000 р. укладаў.

Радые-перадача

30-га чэрвеня—субота
7-00—7-30—Літаратурная газета.
7-30—8-10—Беларуская радые-газета.
8-10—8-40—Гутарка ЦК ЛКСМБ.
«Узвеш камсмулу ў Беларускай спарта».

Новая школа ў Барысаве

Прэзідыум Менскага акрэіканкому адпусціў 15.000 руб. на загатоўку матэрыялаў для пабудовы ў Барысаве новага школьнага будынку. Школу вяршана будаваць на тэрыторыі Ляўскай школы ў Менску. Да работ будзе прыступлена ў пачатку 1929 году.

Паведамленьні

— У чацьвер, 28-VI-28 г., а 7 гадз. увеч. на педфаку (Земляр. зав.), пайкой прафкому, адбудзецца нарада студ. прыродан. адз., жадаючых ехаць у розныя экспедыцыі на Беларусь.

Бюро іраязн. т-ва.
28-VI г. г., а 6-й гадзіне ўвечары ў памяшканьні саюзу мэксспраца Мен-акругкома КП(б)Б сьвітаецца сход мэдубурачэй, сябраў і кандыдатаў КП(б)Б. З прычыны важнасьці пытаньняў аўка абавязкова.

— Дом Асьветы. Чацьвер, 28-VI-28 г. —Кіно: «Дом в сугробах». Нач. а 8 в паз. і 10 з паз. г.

У выпадку добрага надвор'я кіно пераводзіцца ў сад, пачатак а 10 гадз.

— У пятніцу, 29-VI-28 г., а 6-й гадз. увечары ў памяшканьні 31-е школы сямігодкі (Н.-Маскоўская, 64) склаецца пашыраны пленум Кастрычнікавай арганізацыі КП(б)Б в парадкам дня: Прыём у канд. і перавод у члены КП(б)Б. Вынікі перавыбару бюро ячэек КП(б)Б.

За дзень

— АД'ЕЗД ДАСЬЛЕДАЧАЙ ПАРТЫІ. Дасьледчая партыя горнага аддзелу ВСНГБ пад кіраўніцтвам інжынера Шэрынёва выехала ў Крымскі і Заслаўскі раёны для дасьледчых работ па фасфарытах. У гэтых раёнах мяркуюцца пабудаваць фасфарытныя заводы.

— ФАБРЫКА ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА ПЕРАХОДЗІЦЬ НА ТАРФЯНЫ АПАЛ. Папярочная фабрыка «Чырвоная Зорка» ў Чашніках з будучага году пераходзіць поўнасьцю на тарфяны апап. Здабыча торфу для гэтай фабрыкі на бліжэйшым балочэ будзе даведзена да 10.000 куб. саж. у сэзон.

— У чацьвер, 28 чэрвеня, а 7 гадз. увечары адбудзецца пашыраны пленум райкому разам з сакратарамі яч. і старшынямі выка. бюро шэфтаварыства.

У парадку дня:

1. Доклад фракцыі райпраўленьня шэфтаварыства аб працы ў вёсцы.

2. Зацьвардзеньне пляну РК на чэрвень-кастрычнік г. г.

3. Прыём і перавод у члены партыі. Прысутнасьць сакратароў яч. і старшын выка. бюро шэфтаварыства—партыйцаў абавязкова.

Запрашаюцца таксама прадстаўнікі фракцыі прафарганізацыйнага раёну.

Гаррайком КП(б)Б.

СУД

Рэцыдывістаму расстрэл

Уражэнец Польшы Паўлюк Сьцірдынаў Мяльнічук апошняй два з паловай гады жыў у СССР. Па ўласным прызнаньні, сталым сваім заняткам ён абраў зладзейства і за гэты нядоўгі тэрмін здолёў шэсьць раз судзіцца ў цэлым радзе гарадоў.

Апошні раз, ноччу з 20 на 21 мая бягучага году, ён сумесна з двума другімі зладзеямі якіх ня выказаў ні ў часе сьледства, ні на сымым судзе, вылапаўшы вакно, залез у кватэру рабочага чыгужкі С. Кубліцкага ў Гомелі. Перш-за-перш ён абчысьціў кішэні соннага гаспадары, забраў грошы і дакуманты, а пасля пайшоў у друці пакой, дзе пачаў «рэвізаваць» камоду. У гэты момант Кубліцкі працінуўся і, уладзеўшы свае параскіданыя рэчы, узляў ляжку і накіраваўся ў пакой жонкі, каб сьпятацца, што нарабіў гэты варгэл. Злодзел, які прытуліўся, ён і не заўважыў. Жонка адказала Кубліцкаму, што нікога чужога ў аце не было і ня бачыла. Кубліцкі ўсё-ж пачаў аглядаць куткі. Тады Мяльнічук кінуўся на яго з нажом і, выбіўшы з рук ляжку, стаў калоць куды палала. Жонка з сынамі кінуліся на падмогу бацьку, але крывёю абліліся і яны. На ішчасьце, крык Кубліцкага пачуў бліжэйшы міліцыянер. Але двое друціх зладзеляў, што сталі на варце, падалі Мельнічку трывожны сьвінал і ён, выскачыўшы з аты, кінуўся паўцёкі. Аднак, міліцыянер затрымаў Мельнічука. Кубліцкі ад ран памёр на месцы.

Гомельскі акруговы суд, прыгаварыў яго да вышэйшай меры сацыяльнае абароны—расстрэлу.

Вярхоўны суд касацыйную скаргу асуджанана пакінуў без вынікаў і прыгавар гэты зацьвердзіў.

СУД

Ня так грошы, як прынцып

Калі прараб пацельні № 3 Несьцяроўіч наймаў групу рабочых для ўстаўленьня слупоў, ён з імі ўмовіўся:

— Па 50 кап. за кожны слуп. Колькі ўстанавіце, столькі і атрымаеце. Ці згодны?

— Згодны.

Рабочыя ўстанавілі 80 слупоў і прышлі ў кавтору заводу па грошы.

— 80 слупоў!

— Ну, добра, атрымаеце 36 р. 72 к.

— Як? Мы-ж умовіліся па 50 к. за слуп. Падлічыце: 80 раз па 50 к.—40 р. Калі ласка!

— Так, дык яно так, але ўсё-ж ня так. Мы з вас утрымоўваем 3 р. 28 к. для т. Васільева, які намчаў месца для слупоў.

— А мы тут пры чым?

— Бачыце... Нельга інакш... Адным словам, больш не дамо.

Было ясна, 3 р. 28 к. затрымаў няправільна, ні за што, ні пра што. Рабочыя падалі скаргу ў РКК. Апошняя пастанова і замінаць рабочым поўнасьцю 40 р., бо яны не абавязаны трымаць за свой кошт тэхнічны персанал дацельні. Але РКК не дапамагло. Прабач Несьцяроўіч—вельмі ўпарты. Ніякія паставы для яго значэньня ня маюць.

На важны гэтыя 3 р. 28 к. (на 4 чалавекі гэта складае па 80 к. на кожнага), а бюракраты трэба правучыць.

І рабочыя палалі заяву ў працэсію з прасьбай спагнаць з адміністрацыі пацельні 3 р. 28 к.

Працэсія ўхваліла спагнаць з адміністрацыі на іх карысьць 3 р. 28 к. і, акрамя таго, прыгаварыць вінаватых да крымінальнай адказнасьці па арт. 133 КК за парушэньне § 22 калдагавору і за наўмысную цаганіну.

С. Галінін.

Гульня ў Пінг-понх.

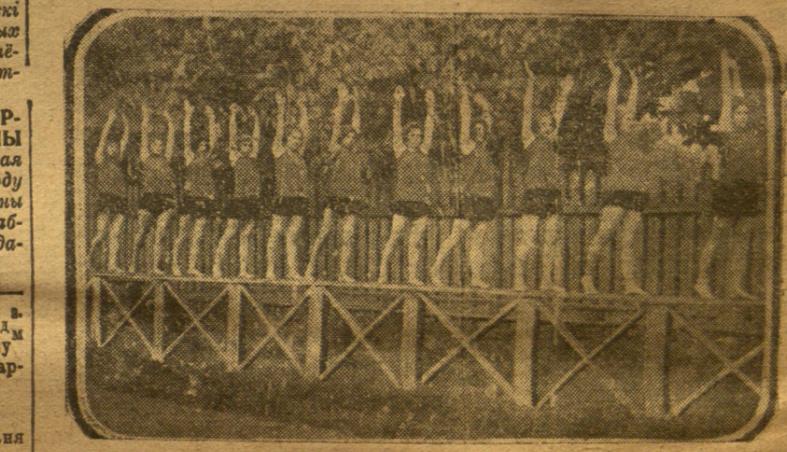
ТЕАТР

Яўрэйскі Дзярж. тэатр БССР на Украіне.

З 17 чэрвеня Яўрэйскі Дзяржаўны Тэатр БССР скончыў свае гастролі ў Харкаве, дзе таксама, як і ў Кіеве, нарыстаўся вялікім посьпехам. Яўрэйская грамадзкая і рабочая вельмі гарача праводзілі тэатр. 16 чэрвеня ў яўрэйскім влюбэ «III-га Інтэрнацыяналу» ў гонар тэатру быў наладжан банкет. У гэты-ж дзень рабочыя швейнай фабрыкі імя Цінякова (самая буйная фабрыка на Украіне—зьяўляе 2.000 рабочых) наладзілі тэатру абед. на якім віталі яго і райскаму Дзяржаўнаму Тэатру БССР ад харваўскай філіі саюзу краўцоў і рабочых фабрыкі імя Цінякова.

20 чэрвеня тэатр пачаў свае гастролі ў Адэсе, дзе ён прабудзе да 4-га ліпеня. Гастролі пачаліся пастапоўнаю «Богвін», якая прайшла чатыры разы і карысталася найвялікшым посьпехам. У Адэсе тэатр таксама быў спатканы вельмі гарача, як у Кіеве і Харкаве.

Іншыя украінскія гарады, як напр.,

Заняткі фізкультурніц гуртка наркампрацы.

У Савеце Народных Камісараў

Льготы па рэнтным абкладаньні

СНК прыняў і накіраваў на зацьвардзеньне Прэзідыуму ЦВК БССР праект паставы аб льготах на рэнтным абкладаньні для ваіскоўцаў, дэмабілізаваных, утрыманцаў органаў сацыяльнага забесьпячэньня, беспрацоўных рабочых і служачых і сем'яў асоб, пералічаных катэгорыі. Пэньсія, пенсія, пенсія, пенсія...

Пабудова ў Менску аўтаматычнай тэлефоннай станцыі

СНК прыняў неабходным пабуду-

Увечары, 17 чэрвеня, на апошнім спектаклі рабочым вышэй адначайнай фабрыкі аддзялення тэатру сядзе ў наліска—Прачотаркае прывітанне Ю. Савельява.

Тэатр і кіно

Мендзярж-тэатр	Гастролі МУЗКАМЗДЫ (Чайков, 28 чэрвеня) „БАЯДЭРА“ Пачатак ролі ў 8 гадзін веч.—Білеты ад 2 р. 25 к. да 10 к. у рабочай назо, для членаў прафсаюзаў са снідай.
Кіно-тэатр „Культура“	Грандыёзны мастацкі фільм па рамале Фрэдрыка Дюшэна „ПРАКАЖЭННАЯ“ Пачатак а 8 гадзіне.
Кіно „Чырвоная Зорка“	3 аўторка, 26 чэрвеня нямецкі баявік „Жонка статс-сэкретара“ у 8 частках. Пачатак а 7 гадз. 15 мін.
Кіно „ПРАПЕТАРЫ“	ПАТ І ПАТАШОН у замежнай камеды. „Кар'ера танцоркі“ Чарговыя пастаноўка ВАР'ЕТЭ.
Кіно „Інтэрнацыянал“	3 аўторка, 26 чэрвеня „Сынабар“ 3-я апошняя сэр'я. Пачатак а 7 гадзіне.

ПАЛІКЛІНІКА

— хвароб зубоў, сквіц і поласці роту —
Беларускага Чырвонага Крыжу
РЭВАЛОЦЫЙНАЯ ВУЛ. № 20, ТЭЛ. № 57.
Адкрыт платны вячэрні прыём:
зубныя хваробы (лячэнне, вядманьне і г. д.), хірургія поласці роту, пратэ-завальне (штучныя зубы, каронкі і г. л.)
Спэцыяльны рэнтгенаўскі кабінэт.
Прыём усіх грамадзян. Прымаюць: ад 3-7—Я. С. НАПЭЛЬБАУМ, ю. н. МЯТ-ЛІЦКІ і ад 5-7 (па зубной сквічнай хірургіі) І. М. СТАРОБІНСКІ.
Прыём у ранішній паліклініцы Б.д.У. і Бел. Чырв. Кр. з 10—2 (дармова).

ДНЯМІ ВЫХОДЗІЦЬ З ДРУКУ І ЁДЗЕ У ПРОДАЖ

БЕЛАРУСКАЯ ЧАСОПІСЬ ЛІТАРАТУРЫ,
ПАЛІТЫКІ, ЭКАНОМІКІ, ГІСТОРЫІ

№ 4 ПОЛЫМЯ № 4.

Зьмест:

- Я. Нёманскі.—Дражнікі, раман (працяг).
- Іоганес Бехер.—Адзіная справядлівая вайна, роман (пер. з ням. мовы Ю. Замеля).
- Алесь Аудар.—Вечар з усходу—апаляданьне.
- Нарэль Іонрад.—С у м (з чэскага).
- Якуб Іолаас.—На шляхох ролі—урывак з паэмы.
- Алесь Аудар.—Вечар з вонкі—верш.
- Б. Быхаўскі.—Ідэалізм і матэрыялізм (працяг).
- Аляксандр Цвікевіч.—Западна-руская школа і яе прадастаўнікі (працяг).
- Праф. Уладзімер Пічэта.—Польска савецкія адносіны і Рускае мір.
- З. Жылуновіч.—Рэвалюцыйным шляхам (пра літаратурную творчасць, М. Чарота).
- Л. Окнішэвіч.—Да пытання пра беларускую юрыдычную тэрміналогію.

Кніганіс.

Хроніка беларускае культуры.
Хроніка украінскага культурнага жыцця.
Ліст у рэдакцыю.
З ліпеня месяца „ПОЛЫМЯ“ мецьме выходзіць штомесяц памерам 11-12 друкаваных аркушоў. Наступны нумар 5 выйдзе ў канцы ліпеня.
«ПОЛЫМЯ» прадаецца ва ўсіх кнігавых магазінах Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва.
Адбываецца прыём падпіскі на другое паўгодзьдзе 1928 г.
Падпіска можа па ўсіх акруговых паштовых канторах, у акруговых аддзяленьнях БДВ і інш.
На паўгода «ПОЛЫМЯ» каштуе 5 руб.—шэсьць кніжак
На тры месяцы—2 р. 50 к.
Асобная кніжка—1 р. 50 к.

Друкарня газеты «Зьвязда»—Менск.

БЕЗ АСОБАЙ ДАПЛАТЫ
9-10—11-00—Мастацкая перадача.

Да 1-га ліпеня засталася **толькі 3 дні**
Пасьпяшэцца Падпісацца на 2-ое ПАЎГОДЗЬДЗЕ
—) на старэйшую ў Беларусі газету (—
ЗЬВЯЗДА
Орган ЦК КП(б) Беларусі і Менскага АК КП(б)Б

УМОВЫ ПАПІСКІ: на 1 м-ц — 90 кап. | на 6 м-цаў — 5 руб. —
„ 3 „ 2 р. 60 кап. | „ ГОД „ — 9 „ 75 к.

Газета „Зьвязда“ дае сваім падпісч. падаткам
Манторай газеты „Зьвязда“
часопісь „БЕЛАРУСІ“ прымаецца падпіска на часопісь „ПОЛЫМЯ“
Падпіскае цана: на год.—10 руб., на 6 мес.—5 руб., на 3 мес.—2 руб. 50 кап.

У МЕНСКУ: галоўнай к-рай газ. „ЗЬВЯЗДА“ — Савелькая, № 69, 3-ці паверх, тэл. 7-81, штодзённая ад 9-3 гадз., ужо ўважанымі галоўнай канторы і разпосылкамі газетамі.

У ПРАВІНЦЫ: аддзяленьнямі выдавецтваў „Нявестыя“ і „Правда“, аддзяленьнямі Беларускага выдавецтва, ужо ўважанымі галоўнай канторы і ўсімі паштова-тэлеграфічнымі канторамі.

„СЕКАРОВСКАЯ ЖІДКОСТЬ“
EXTRACTUM TESTICULORUM
ЦЕНА ФЛАКОНА 2 РУБ.
ТРЕБУЙТЕ ВО ВСЕХ АПТЕКАХ И МАГАЗИНАХ САНИТАРНОЙ С.С.С.Р.
В СЛУЧАЕ ОТСУТСТВИЯ НА МЕСТАХ ВЫСЫЛАЕТСЯ ИЗ ГЛАВНОГО СКЛАДА НЕ МЕНЕЕ 4х ФЛАКОНОВ ПРИ ПОЛУЧЕНИИ 25% ЗАДАТКА
ПЕРЕСЫЛКА И УПАКОВКА ЗА НАШ СЧЕТ
ПЕЧЕБ. УЧР. И ВРАЧАМ ДЛЯ ИСПЫТАНИЯ „SRATIS“
ВХОДЯЩ. В ОБЪЕДИНЕНИЕ „МОСГОПРОМСОЮЗ“
ЛАБОРАТОРИЯ КООПЕРАТИВА „ТАЛЕН-МОСКВА“ МОСКВА ул. ГЕРЦЕНА № 5/1 Отд. 10

Згубленыя і ўкрадзеныя наступныя дакуманты лічыць несапраўднымі:

- Пасьведч. за № 1.002 на імя Шабэка Хрысьціян, выд. Бярышчанск. РВК. 1090
- Вучотн. конск. кніжка Чыгінскага Рыгора за № 2.770, выд. Калінавіцкім РВК. 1091
- Кніжка на кормленьне дзіцяці Грымука А. І. за № 69, выд. Пухавіцкім страхпунктам. 1092
- Кааперац. кніжка Амаровай Л. Г., выд. Барысаўскім ЦРК. 1093
- Вучотн. конск. кніжка Ляпіцкага П. П. № 2.082, выд. Чавускім РВК. 1094
- Вучотн. конск. кніжка Шапіра на імя Кошмана П. 1095
- 2 вучотн. конск. кніжкі Лоя Д., выд. Тураўскім РВК. 1096
- Вучотн. конск. кніжка Кавалеўскага І., выд. Заслаўскім РВК. 1097
- Вучотн. конск. кніжка Бобрэка І. 1098
- Вучотн. конская кніжка Мурашка І. 1099
- Квіт. за № 3.739 ад 7/II—28 г. на суму 12 рублёў 26 кап. на імя Дулаба Д., выд. Калінавіцкім лясніўнікам. 1100
- Вучотн. конск. кніжка за № 3.957 Буагана Я. Ф., выд. Юрэвіцкім РВК. 1101
- Асаб. вайсков. кніжка Старцава Ф. Т. за № 689, выд. Журавіцкім РВК. 1102
- Чэцкі білет за № 735 на імя Вашчэлава Д., выд. Магілёўскім аяр. аддзелам саюзу Нархарт. 1103
- Вучотн. конск. кніжка Суворова Ф. Т. за № 3.100, выд. Журавіцкім РВК. 1104
- Вучотн. конск. кніжка Табрусевка І., выд. Расонскім РВК. 1105
- Вучотн. конск. кніжка Сініцына Г., выд. Заслаўскім РВК. 1106

мандатна, палітычна, адміністрацыйнага, медыцынскага і ветэрынарнага складу РСЧА і Чырвонага флёту і іх сем'яў, звальняюцца ад уплаты вьмельнай рэнты у гарадзкіх паселішчах БССР. Таксама звальняюцца ад вьмельнай рэнты незабудаваныя вьмельныя вучасткі і вьмельныя вучасткі, якія заняты пад жыллыя памішканьнямі і абслугоўваючымі іх будынкамі, якія знаходзяцца ў карыстаньні членаў і вьмельнікаў у Чырвонай арміі і Чырвонага флёту, або якія знаходзяцца ў карыстаньні членаў іх сем'яў, калі яны знаходзяцца на іх утрыманьні на працягу аднаго году ад дня мабілізацыі або вьмельнага ў бестэрміновы водпуск. Звальняюцца ад платы вьмельнай рэнты незабудаваныя вьмельныя вучасткі і вучасткі, якія знаходзяцца над жыллымі памішканьнямі і абслугоўваючымі іх будынкамі, якія знаходзяцца ў карыстаньні ўтрыманьняў арганізацыяў сацыяльнага забесьпячэньня і сацыяльнага страхаваньня, беспрацоўных, якія атрымоўваюць або маюць права на атрыманьне дапамогі ад Страхакас, і іх сем'яў, калі яны знаходзяцца на іх утрыманьні. Аклад вьмельнай рэнты зьніжаецца для незабудаваных вьмельных вучасткаў, якія знаходзяцца ў карыстаньні рабочых і служачых, пры гэтым рабочыя і служачыя ў адносінах гэтых льгот для большай роўнамернасці падзяляюцца на дзьве групы ў залежнасьці ад іх матэрыяльнага становішча. Для гэтых рабочых і служачых, якія абкладаюцца дзяржаўным падаходным падаткам, аклад рэнты зьніжаецца на 25%, а для тых, якія не абкладаюцца гэтым падаткам, аклад рэнты зьніжаецца на 50% у той час, як у мінулым годзе аклад рэнты для абедзьвюх гэтых груп зьніжаўся на 50%. Усе гэтыя льготы на рэнтым абкладаньні не пашыраюцца на асоб, якія атрымоўваюць свае вьмельныя вучасткі ў ужываньнем наёмнай сілы або здаюць у наймы памішканьні, якія знаходзяцца на гэтых вучастках. Гэты праект пастановы не

Аслабаныя прафсаюзаў ад арэнднай платы

СНК пастанавіў аслабіць прафсаюзы БССР ад арэнднай платы за вьмельныя вучасткі, якія знаходзяцца ў іх веданьні і скарыстоўваюцца імі непасрэдна для мэт фізычнай культуры і культурна-асьветнай працы. Гэтая пастанова не пашыраецца на дагаворы, якія ўжо зроблены паміж прафсаюзамі і дзяржаўнымі ўстановамі.

Адлічэньне на паліяшэньне быту міліцыі

СНК пастанавіў устанавіць адлічэньне на паліяшэньне быту міліцыі ад штрафаў, якія спаганяюцца ў гарадох БССР за парушэньне абавязковых пастаноў мясцовых гарадзкіх саветаў, у разьмеры 20%.

Парадак прыёму фэльчароў на мэдфак БДУ

СНК пастанавіў пакінуць і на бліжучы год існуючыя льготныя ўмовы мінулых год для прыёму на мэдыцынскі факультэт БДУ фэльчароў, якія скончылі пармальныя фэльчарскія школы, пры ўмовах абавязковай вьдачы імі калектыву на матэматыцы на 1-м курсе мэдфаку на працягу першага сэмэстру.

Рэарганізацыя папраўчага дому ў г. Барысаве

СНК згадаўшы прычыны з хаданьняў НК Унутраных Спраў аб рэарганізацыі папраўчага дому ў г. Барысаве ў працоўны дом для непаўналетніх правапарушчэляў і даручыў НК Унутраных Спраў па ўгадзеньні з НК Фінансаў падаць на вырашэньне СНК пытаньне аб неабходных сродках на ўтрыманьне працоўнага дому для непаўналетніх правапарушчэляў.

НАВУКА І ТЭХНІКА

Перадача малюнкаў на адлегласьці ў Англіі

Ангельскія радыёвешчальныя кампаніі рыхтуюцца да арганізацыі рэгулярнай перадачы малюнкаў на адлегласьці. У канцы бліжучага году будзе створана ангельскія радыёвешчальныя станцыі будуюць штодня перадаць на радыё фатаграфіі.
У продаж выпушчаны апарат для індывідуальнага прыёму малюнкаў на радыё. Апарат носіць назву „Фультограф“—імя яго вынаходцы, ангельца Фультона. Апарат гэты вельмі прости, што можа без усякае трынасьці ўжывацца кожным радыё-аматарам. Ён можа быць далучан да любога лампавага прыёмніка. Працэс перадачы адной фатаграфіі займае 3—4 хвіліны.
Яшчэ больш цікавую навіну маркуе ўнёсці лонданская шырокаячэпная станцыя. У Лондане ўжо закончана пабудова ўстаноўкі для перадачы на адлегласьці малюнкаў рухомах прадметаў. Ужо закончавецца пабудова студыі, адкуль будуць перадавацца на радыё адрыўкі з п'ес, выступленьня вядомых палітычных дзеячоў і вучоных, матчы бою і г. д. Работамі па арганізацыі рэгулярнага целаўдзеньня кіруе Бэрдаўтар найбольш шырока распаўсюджанай сыстэмы целаўдзеньня. Праведзеныя надына досьледы паказалі, што рухомай прадметы на сыстэме Бэрда выразна ўспрымаюцца на адлегласьці 200 кіламетраў ад Лондану. У верасьні прадуцьдзавецца выпуск у продаж аматарскіх апаратаў для целаўдзеньня. Гэтыя апараты некалькі даражэй і больш складаныя, чым апараты для прыёму малюнкаў на адлегласьці, аднак, вусім даступны падрыхтаванаму радыё-аматару, які мае невялікія сродкі.

- Кааперацыйн. кніжка Станеціна П., выд. Заслаўскім кааперацыйным таварыствам. 1107
- Вучотн. конск. кніжка № 566 Тарасэвіча І. Г., выд. Мельніцкім РВК. 1108
- Асабовая пасьведч. Фонгэнка І. за № 56.009, выд. нач. 3 аддзел. эксплэ-атакні. 1109
- Партблет за № 0.645.846 на імя Мацьвеева А. А., выд. ДУК 29 дзь. 1110
- Пашпарт на імя Калітана Л. Я., выд. Петрыкаўскім РВК. 1111

Адказы рэдактар Я. АСЬМОЎ